

Vlaams
Parlement

stuk **1371** (2011-2012) – Nr. 3
ingediend op 24 april 2012 (2011-2012)

Ontwerp van decreet

betreffende de in-, uit-, doorvoer en overbrenging
van defensiegerelateerde producten,
ander voor militair gebruik dienstig materiaal,
ordehandhavingsmateriaal, civiele vuurwapens,
onderdelen en munitie

Amendementen

Stukken in het dossier:

- 1371** (2011-2012) – Nr. 1: Ontwerp van decreet
- Nr. 2: Verslag over hoorzittingen

verzendcode: BUI

AMENDEMENT Nr. 1**voorgesteld door de heer Bart Caron****Artikel 2****2° vervangen door wat volgt:**

“2° ander voor militair gebruik dienstig materiaal: ander materiaal bestemd voor militair eindgebruik of ordehandhaving of waarvan er redenen zijn om aan te nemen dat de eindgebruikers de strijdkrachten, de binnenlandse veiligheidsdiensten of vergelijkbare eenheden zijn, inclusief technologie;”.

VERANTWOORDING

Dit amendement – en ook de amendementen nrs. 5, 7 en 10 – regelen de catch-all en de lijst van aan controle onderworpen materiaal.

In de oude wet werd een catch-all geformuleerd waarbij goederen die niet onder de militaire lijst vallen (voorzien via de richtlijn en voortkomend uit de Wassenaarafpraak) maar die een militaire eindgebruiker hebben, toch aan de vergunningsplicht onderworpen werden. Via deze catch-all werden bijkomende categorieën van te controleren goederen gecreëerd.

De Vlaamse Regering lijkt nu een hele reeks goederen uit het toepassingsgebied van de catch-all te willen halen, door het toepassingsgebied ervan sterk in te perken. Zo'n inperking haalt potentieel de helft van de huidige uitvoer uit het vergunningsstelsel.

Eenzijds is in het nieuwe decreet enkel in de optie voorzien om een lijst van ordehandhavingsmateriaal op te stellen. Verder stelt ze, in haar reactie op het advies van het Vredesinstituut, dat het onzinnig is om bepaalde goederen systematisch onder de catch-all te plaatsen. Eveneens wordt gesteld dat de inventaris van goederen die nu onder de catch-all vallen op geen enkele manier indicatief is voor de toepassing onder het nieuwe decreet.

Nu wordt van de catch-all voornamelijk gebruikt gemaakt voor beeldschermen (Barco, een substantieel onderdeel van de uitvoer), telecommunicatieapparatuur (meerdere mogelijkheden) en luchthavenverlichting (Siemens). De indiener wenst dat die producten onder de catch-all blijven vallen.

De regering stelt dat het moeilijk te verantwoorden is om goederen die internationaal niet op de militaire lijst staan, toch Vlaams te controleren. Deze stelling holt de catch-all echter volledig uit en miskent de hoedanigheid van de internationale controleregimes. De internationale lijst is de lijst waartoe ieder aan het Wassenaar Arrangement deelnemend land zich verplicht om ze te controleren, maar het is op geen enkele wijze een verplichting om de controle daartoe te beperken. In andere EU-lidstaten gaat men ook extra toevoegingen vinden, bijvoorbeeld civiele helikopters in Frankrijk.

Om problemen met een te brede toepassing te voorkomen, wordt met deze amendementen in een vrijstelling voor niet-essentiële goederen voorzien.

AMENDEMENT Nr. 2**voorgesteld door de heren Frank Creyelman en Christian Verougstraete
en mevrouw Marijke Dillen****Artikel 2****2° vervangen door wat volgt:**

“2° ander voor militair gebruik dienstig materiaal: goederen die alleen of geïncorporeerd in andere goederen, of verbonden met substanties of organismen werden ontworpen met

het oogmerk om ernstige schade te kunnen toebrengen aan personen of goederen en die als middel tot geweldpleging ingezet kunnen worden in een gewapend conflict of een soortgelijke situatie van geweld;”.

VERANTWOORDING

De huidige formulering van de catch-all is nog te veel vatbaar voor verschillende interpretaties. Dit zal te veel rechtsonzekerheid veroorzaken. Het amendement is erop gericht deze rechtsonzekerheid te remediëren door de formulering zo te wijzigen dat enkel die goederen die hetzij alleen hetzij geïncorporeerd of verbonden worden met elkaar om ernstige schade toe te brengen en als dusdanig ook ontworpen worden, te viseren.

AMENDEMENT Nr. 3

voorgesteld door de heer Bart Caron

Artikel 2

Een 19° toevoegen, dat luidt als volgt:

“19° transit: het vervoer van goederen die vanuit een land buiten de Europese Unie het Belgische grondgebied worden binnengebracht om via dat gebied te worden vervoerd naar een ander land buiten de Europese Unie, met uitzondering van:

- a) de gevallen vermeld in artikel 2, 6°;*
- b) het vervoer over de weg;*
- c) het vervoer door de territoriale wateren of het luchtruim zonder aanlanding.”.*

VERANTWOORDING

Dit amendement regelt de controle op de transit van defensiegerelateerd materiaal.

Momenteel ontsnappen goederen die door België getransporteerd worden maar niet omgeladen worden (met andere woorden van transportmiddel veranderen) aan elke controle. Dit omdat ze niet onder de Europese douanewetgeving vallen. Nu is douanewetgeving in de eerste plaats fiscale wetgeving, terwijl de motivatie voor de controle er een is om een beleid met betrekking tot conflictpreventie uit te bouwen. De wapentrafiëken enkele jaren geleden via de luchthaven van Oostende, onder meer door de beruchte wapenhandelaar Victor Bout, geven aan dat zo’n controle ook in Vlaanderen een bestaansreden heeft.

Verskillende internationale beleidsdocumenten bepleiten controle op vervoerders als instrument tegen de verspreiding van lichte wapens en illegale wapenhandel. Zo kan onder meer verwezen worden naar:

- VN-Veiligheidsraad: resolutie 1540;
- Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE): Best Practices to Prevent Destabilizing Transfers of Small Arms and Light Weapons through Air Transport 2008;
- Wassenaar Arrangement: Best Practices to Prevent Destabilising Transfers of Small Arms and Light Weapons (SALW) through Air Transport 2007.

In Nederland wordt bij transit een meldingsplicht opgelegd en deze meldingen worden ook in de publieke rapportering opgenomen. Dit bewijst dat zo’n controle uitbouwen niet onmogelijk is.

In het eerste voorontwerp was de controle op transit opgenomen maar gebrekkig uitgewerkt. In het huidige ontwerp is de controle op de transit weer verdwenen met als argument geen bijkomende administratieve lasten te willen opleggen.

Dit is een zwak argument om niet te controleren. De luchtvaartveiligheidsreglementering legt in heel wat gevallen reeds een vergunningsplicht op (in praktijk bij het federale Bestuur der Luchtvaart). Verder voorzagt de wet van 5 augustus 1991 reeds in een verplichting om bij uitvoer en doorvoer uit België alle volgende bestemmingen te overhandigen voor vertrek wat betreft scheep- en luchtvaart. Het doorsturen van de ladinglijsten aan de Vlaamse overheid kan bijgevolg moeilijk als een zware extra administratieve verplichting aanzien worden.

De controle op de transit wordt best terug opgenomen, maar dan in een juridisch sterkere uitwerking. De uitwerking in het eerste voorontwerp was heel gebrekkig, via een opname in de rapporteringsverplichting (artikel 50, §1). Op deze manier werd de praktische uitwerking volledig afhankelijk gemaakt van afspraken met de federale overheid. Verder levert dit ook problemen op om deze informatie te gebruiken in de rapportage, aangezien het gebruik ervan beperkt is tot de finaliteit waarvoor ze verzameld is (douane). Om zelfstandig deze informatie te kunnen gebruiken, moet de meldingsplicht een eigen juridische basis in het decreet krijgen. Op zich is er geen bezwaar om de praktische uitwerking in samenwerking met de federale overheid te doen, maar dit mag geen beletsel zijn om zelfstandig een informatieplicht op te leggen wanneer dit betere resultaten oplevert.

Het amendement voegt de definitie van transit uit het eerste voorontwerp weer toe.

AMENDEMENT Nr. 4

voorgesteld door de heer Bart Caron

Artikel 2

Een 20° tot en met een 22° toevoegen, die luiden als volgt:

- “20° technologie: alle specifieke informatie, noodzakelijk voor de ontwikkeling, de productie of het gebruik van goederen, inbegrepen die welke een handeling van dienstverlening uitmaakt. Dat omvat technische bijstand en de overdracht van intellectuele eigendomsrechten voor de productie onder licentie;*
- 21° technische bijstand: elke technische ondersteuning in verband met reparaties, ontwikkeling, productie, assemblage, beproeving, onderhoud, of enige andere technische dienstverlening, en kan de vorm aannemen van bijvoorbeeld instructies, training, overdracht van praktische kennis of vaardigheden of adviesdiensten. Technische bijstand omvat ook mondelinge vormen van bijstand;*
- 22° ontwikkeling: dit bestrijkt alle fasen voorafgaand aan serieproductie, zoals ontwerp, ontwerponderzoek, ontwerpanalyse, ontwerpidéeën, assemblage en testen van prototypen, proefproductieplannen, ontwerpgegevens, het vertalen van ontwerpgegevens in een product, ontwerp van configuraties, integratieontwerp, opmaak.”.*

VERANTWOORDING

Wat met de intellectuele eigendomsrechten en de productie onder licentie?

Een ontsnappingspiste aan de controle op wapenhandel is de productie in het buitenland van hier ontwikkeld defensiegerelateerd materiaal. Gekend voorbeeld is de FN-munitiefabriek (FN: Fabrique Nationale) in Kenia. Maar recent is er ook het problematische geval van de door Barco ontwikkelde vluchtsimulator, bestemd voor het Israëliëse leger. Productie zou gebeuren in de VS, maar de ontwikkeling gebeurde in België. Zo staat het prototype van deze vluchtsimulator in Kuurne.

In de militaire lijst is de categorie ML22 voorzien, die aan de controle onderwerpt:

- technologie, zoals hieronder:
 - a. technologie anders dan omschreven in ML22.b, welke ‘noodzakelijk’ is voor de ‘ontwikkeling’, ‘productie’ of het ‘gebruik’ van goederen bedoeld in de gemeenschappelijke EU-lijst van militaire goederen;
 - b. technologie zoals hieronder:
 - 1. technologie die “noodzakelijk” is voor het ontwerpen van, het samenstellen van onderdelen tot, en de bediening, het onderhoud en de reparatie van complete installaties voor de productie van goederen bedoeld in de gemeenschappelijke EU-lijst van militaire goederen, zelfs indien de onderdelen van dergelijke productie-installaties niet onder de vergunningplicht vallen;

...

Verder wordt technologie gedefinieerd als: specifieke informatie die nodig is voor de ‘ontwikkeling’, ‘productie’ of het ‘gebruik’ van een product. De informatie is in de vorm van technische gegevens of technische bijstand.

Technische noten:

1. Technische gegevens kunnen onder meer bestaan uit blauwdrukken, tekeningen, schema’s modellen, formules, tabellen, technische ontwerpen en specificaties, handboeken en instructies, in geschreven vorm of vastgelegd op andere media of apparaten zoals schijf, magneetband, leesgeheugens (rom’s).
2. Technische bijstand kan zijn in de vorm van instructie, vaardigheden, opleiding, praktijkkennis, advies en dergelijke, en kan gepaard gaan met de overdracht van technische gegevens.

Hieruit kunnen we concluderen dat dit soort van uitvoer van diensten en intellectuele eigendomsrechten ook vergunningsplichtig is.

Anderzijds waren vergunningen onder de categorie ML22 pas het laatste jaar terug te vinden in de wapenhandelsverslagen van de Vlaamse Regering. Daarvoor werd hierop niet gecontroleerd. Zo is geen vergunning terug te vinden voor de Barco-vluchtsimulator.

Om zeker te zijn dat de productie onder licentie (d.i. uitvoer van intellectuele eigendomsrechten) en technische bijstand die onder ML22 valt, vergunningsplichtig is, wordt dit amendement ingediend. Dit gebeurt door het begrip ‘ander voor militair gebruik dienstig materiaal’ (artikel 2, 2°) ruimer te definiëren (naast goederen, ook technologie en technische bijstand op te nemen) en definities van technologie en technische bijstand te laten opnemen.

■

AMENDEMENT Nr. 5

voorgesteld door de heer Bart Caron

Artikel 2

Een 23° toevoegen, dat luidt als volgt:

“23° niet-essentiële goederen: ander voor militair gebruik dienstig materiaal dat geen bijdrage levert tot de militaire operationaliteit van de militaire eindgebruiker.”.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 1.

■

AMENDEMENT Nr. 6

voorgesteld door de heren Frank Creyelman en Christian Verougstraete en mevrouw Marijke Dillen

Artikel 3

In §4, tweede lid, op de derde regel, na de woorden “het Groothertogdom Luxemburg” de volgende zinsnede invoegen:

“en voor wat het ander voor militair gebruik dienstig materiaal betreft, een andere lidstaat van de EU.”.

VERANTWOORDING

De memorie van toelichting verduidelijkt bij artikel 8, §2, dat goederen die onder de catch-all vallen binnen de EU niet onder een vergunningsplicht vallen. Dit zou immers in strijd zijn met de Europese regelgeving die in dit ontwerp wordt omgezet. Dit amendement vermeldt deze vrijstelling van vergunning voor het intracom-munautair verkeer van catch-allgoederen uitdrukkelijk in artikel 3, §4.

AMENDEMENT Nr. 7

voorgesteld door de heer Bart Caron

Artikel 8

Aan paragraaf 2 een tweede lid toevoegen, dat luidt als volgt:

“De Vlaamse Regering kan niet-essentiële goederen vrijstellen van vergunningsplicht.”.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 1.

AMENDEMENT Nr. 8

voorgesteld door de heren Frank Creyelman en Christian Verougstraete
en mevrouw Marijke Dillen

Artikel 8

Paragraaf 2 vervangen door wat volgt:

“§2. Een vergunning als vermeld in artikel 21 is vereist voor de tijdelijke en definitieve uit- en doorvoer van ander voor militair gebruik dienstig materiaal, als vermeld in artikel 2, punt 2°.

Een vergunning als vermeld in artikel 21, is niet vereist voor de tijdelijke en definitieve uitvoer van ander voor militair gebruik dienstig materiaal, indien dit materiaal in een andere lidstaat van de EU aanzienlijk bewerkt wordt en slechts als component of onderdeel van een goed wordt uitgevoerd.”.

VERANTWOORDING

Zoals het artikel in het ontwerp is geformuleerd, is het onduidelijk waarop de zinsnede “met behoud van de toepassing van paragraaf 1” slaat en lijkt deze overbodig, tenzij de formulering zou slaan op de lijst van het ordehandhavingsmateriaal dat de Vlaamse Regering kan onderwerpen aan de vergunningsplicht via een op te stellen lijst. Dit zou dus de Vlaamse Regering de machtiging geven om producten via een besluit te kwalifice-ren als catch-allgoederen. Dit zou een te ruime bevoegdheid verlenen aan de Vlaamse Regering.

Voor componenten en onderdelen die in een andere lidstaat van de EU aanzienlijk bewerkt worden om deel uit te maken van een groter geheel of systeem, is het logischer dat ze vallen onder de wetgeving van het EU-land van waaruit het afgewerkte geheel of systeem zal worden uitgevoerd. Als immers catch-allgoederen bin-nen de EU vrijgesteld worden van vergunning, dient de verwerking van deze goederen binnen de EU in grotere gehelen of systemen en dus hun uitvoer als component daarvan gecontroleerd te worden door de lidstaat van waaruit deze gehelen of systemen het grondgebied van de EU verlaten.

AMENDEMENT Nr. 9**voorgesteld door de heer Bart Caron**

Artikel 8/1 (nieuw)

Een artikel 8/1 invoegen, dat luidt als volgt:

“Art. 8/1. De transit van defensiegerelateerde producten en ander speciaal voor militair gebruik of voor ordehandhaving dienstig materiaal, civiele vuurwapens, onderdelen en munitie is onderworpen aan een meldingsplicht.

De Vlaamse Regering stelt de procedure voor deze meldingsplicht en de modaliteiten ervan vast.”.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 3. Via dit artikel wordt een meldingsplicht ingevoerd.

AMENDEMENT Nr. 10**voorgesteld door de heer Bart Caron**

Artikel 9

Paragraaf 2 vervangen door wat volgt:

“§2. Iedere persoon kan bij de dienst die de Vlaamse Regering heeft aangewezen naar aanleiding van een bepaalde uit- of doorvoer een schriftelijke bevestiging vragen dat zijn of haar goederen niet-essentiële goederen zijn die niet onder de toepassing van artikel 8, §2, vallen.”.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 1.

AMENDEMENT Nr. 11**voorgesteld door de heer Bart Caron**

Artikel 13

Aan de bestaande tekst, die paragraaf 1 wordt, een paragraaf 2 toevoegen, die luidt als volgt:

- “§2. Aan elke vergunning tot overbrenging worden de voorwaarden gekoppeld dat:*
- de wederuitvoer van de overgedragen producten of van defensiegerelateerde producten waarin deze geïntegreerd zijn, naar een land buiten de Europese Unie aan toestemming van de Vlaamse Regering is onderworpen;*
 - de bestemming en eindgebruiker buiten de Europese Unie zich ertoe verbinden om controle op het eindgebruik toe te laten door ambtenaren die de Vlaamse Regering aanwijst.”.*

VERANTWOORDING

Dit amendement regelt een toestemmingsvereiste bij wederuitvoer.

In het nieuwe systeem van vergunningen voor uitvoer van defensiegerelateerd materiaal wordt het oude systeem, waarbij voor elke uitvoer een aparte vergunning vereist was, voor wat de handel binnen de EU betreft, vervangen door drie soorten vergunningen: de algemene, de globale en de individuele vergunning.

De algemene vergunning, bedoeld voor de defensie-industrie, wordt eigenlijk een soort reglementering waarbij aan gecertificeerde defensiebedrijven de toelating gegeven wordt om aan bepaalde categorieën van bestemmingen bepaalde goederen te leveren. Hiervan moet op voorhand geen vergunning meer gevraagd worden, noch moet er melding van uitvoer gedaan worden bij de overheid. De enige verplichting van de bedrijven is een register bij te houden waarin de overheid de naleving van de reglementering kan nagaan.

Probleem is dat in die registers enkel de onmiddellijke bestemmingen opgenomen worden. Informatie over eindgebruikers zal er niet in te vinden zijn. De overheid verliest zo ook elk zicht op waar het grootste deel van het in Vlaanderen geproduceerd defensiegerelateerd materiaal naartoe gaat. Daarmee wordt ook een bijsturend beleid onmogelijk wanneer dat materiaal uiteindelijk op problematische bestemmingen zou belanden. Naar schatting zal het hier om 60 percent van de export gaan.

Anderzijds kunnen aan die algemene vergunningen ook bijkomende voorwaarden gekoppeld worden, die door de bestemmingen van de goederen nageleefd moeten worden. Zo kan opgelegd worden dat voor wederuitvoer uit de EU eerst toestemming gevraagd moet worden aan de Vlaamse overheid.

Dit probleem bestaat ook bij globale en individuele vergunningen. Hier is in een controle op het eindgebruik voorzien tot op het moment van de beslissing over de vergunning, maar daarna verdwijnt elke opvolging.

De nieuwe richtlijn liberaliseert de Europese defensiemarkt, maar de omzetting ervan laat ruimte voor verschillende beleidskeuzes. De richtlijn omzetten op zodanige wijze dat door gebrek aan informatie geen bijsturingen van het beleid meer mogelijk zijn, is er een, maar wel geen verstandige. Helaas is dit de beleidskeuze die nu in het ontwerp van decreet vervat zit. Een andere beleidskeuze is zorgen voor voldoende informatiedoorstroming opdat de Vlaamse overheid in staat is om te kunnen bijsturen. Het wapenexportbeleid is geen louter economische aangelegenheid, maar moet ook een beleidsinstrument voor bescherming van mensenrechten en conflictpreventie zijn.

AMENDEMENT Nr. 12

voorgesteld door de heer Bart Caron

Artikel 14**Paragraaf 4 vervangen door wat volgt:**

“§4. De algemene vergunningen specificeren de defensiegerelateerde producten of product-categorieën waarvoor ze worden toegekend. Aan elke algemene vergunning wordt de voorwaarde gekoppeld dat de bestemming bij wederuitvoer naar een land buiten de Europese Unie daarvan een kennisgeving moet sturen naar de Vlaamse Regering. Deze kennisgeving is niet vereist wanneer de bestemming deel uitmaakt van de strijdkrachten van een staat of een aanbestedende dienst is op het gebied van defensie die voor het exclusieve gebruik door de strijdkrachten aankopen verricht.”.

VERANTWOORDING

Dit amendement regelt de informatieplicht bij wederuitvoer.

In het nieuwe systeem van vergunningen voor uitvoer van defensiegerelateerd materiaal wordt het oude systeem, waarbij voor elke uitvoer een aparte vergunning vereist was, voor wat de handel binnen de EU betreft, vervangen door drie soorten vergunningen: de algemene, de globale en de individuele vergunning.

De algemene vergunning, bedoeld voor de defensie-industrie, wordt eigenlijk een soort reglementering waarbij aan gecertificeerde defensiebedrijven de toelating gegeven wordt om aan bepaalde categorieën van bestemmingen bepaalde goederen te leveren. Hiervan moet op voorhand geen vergunning meer gevraagd worden, noch moet er melding van uitvoer gedaan worden bij de overheid. De enige verplichting van de bedrijven is een register bij te houden waarin de overheid de naleving van de reglementering kan nagaan.

Probleem is dat in die registers enkel de onmiddellijke bestemmingen opgenomen worden. Informatie over eindgebruikers zal er niet in te vinden zijn. De overheid verliest zo ook elk zicht op waar het grootste deel van het in Vlaanderen geproduceerd defensiegerelateerd materiaal naartoe gaat. Daarmee wordt ook een bijsturend beleid onmogelijk wanneer dat materiaal uiteindelijk op problematische bestemmingen zou belanden. Naar schatting zal het hier om 60 percent van de export gaan.

Anderzijds kunnen aan die algemene vergunningen ook bijkomende voorwaarden gekoppeld worden, die door de bestemmingen van de goederen nageleefd moeten worden. Zo kan opgelegd worden dat bij wederuitvoer uit de EU daarvan melding gemaakt moet worden aan de Vlaamse overheid.

De nieuwe richtlijn liberaliseert de Europese defensiemarkt, maar de omzetting ervan laat ruimte voor verschillende beleidskeuzes. De richtlijn omzetten op zodanige wijze dat door gebrek aan informatie geen bijsturingen van het beleid meer mogelijk zijn, is er een, maar wel geen verstandige. Helaas is dit de beleidskeuze die nu in het ontwerp van decreet vervat zit. Een andere beleidskeuze is zorgen voor voldoende informatiedoorstroming opdat de Vlaamse overheid in staat is om te kunnen bijsturen. Het wapenexportbeleid is geen louter economische aangelegenheid, maar moet ook een beleidsinstrument voor bescherming van mensenrechten en conflictpreventie zijn.

AMENDEMENT Nr. 13

voorgesteld door de heer Bart Caron

Artikel 16

Een 6° toevoegen, dat luidt als volgt:

“6° de aanvraag producten of onderdelen betreft met functionele bruikbaarheid voor ordehandhaving of een potentieel offensief gebruik met mogelijk dodelijke afloop.”.

VERANTWOORDING

Dit behelst een precisering van de situaties waarin een individuele vergunning moet worden aangevraagd. Via dit amendement breiden we dat uit naar producten die ingezet kunnen worden voor offensief gebruik.

AMENDEMENT Nr. 14

voorgesteld door de heer Bart Caron

Artikel 19

A. Aan paragraaf 2 het volgende toevoegen:

“, namelijk een internationaal invoercertificaat of een kopie van de invoervergunning van het land van bestemming of een verklaring van de eindgebruiker. Bij producten of onderdelen met functionele bruikbaarheid voor ordehandhaving of een potentieel offensief gebruik met dodelijke afloop wordt steeds een verklaring van de eindgebruiker geëist.”.

B. In §3, tweede lid, op de eerste en tweede regel, de woorden “Als het land van eindgebruik geen lidstaat is van de EU of van de NAVO is in ieder geval” vervangen door de woorden “In ieder geval is”.

C. Aan §3, tweede lid, 2°, de volgende zinsnede toevoegen:

“of producten of onderdelen betreft met functionele bruikbaarheid voor ordehandhaving of een potentieel offensief gebruik met mogelijk dodelijke afloop;”.

D. Aan §3, tweede lid, een 3° toevoegen, dat luidt als volgt:

“3° het exportcontrolebeleid en de effectiviteit van het exportcontrolesysteem van het land van eindgebruik aanleiding tot bezorgdheid zou kunnen geven.”.

E. In paragraaf 3 het laatste lid schrappen.

VERANTWOORDING

Dit amendement wil de mogelijkheid (enkel de mogelijkheid) van controle inbouwen bij intracommunautaire handel.

AMENDEMENT Nr. 15

**voorgesteld door de heren Frank Creyelman en Christian Verougstraete
en mevrouw Marijke Dillen**

Artikel 24

In §1, op de tweede regel, na de woorden “alle informatie” de woorden “waarover hij beschikt” invoegen.

VERANTWOORDING

Zoals uitdrukkelijk gesteld in de memorie van toelichting bij artikel 8, §2, worden de catch-allgoederen noch in de richtlijn 2009/43 noch in verordening 428/2009 gevisieerd. Het is dan een contradictie om de uitvoer van deze catch-allgoederen uit de EU op dezelfde strenge leest te schoeien als de uitvoer van militaire goederen en dezelfde verplichtingen inzake kennis omtrent het eindgebruik en wederuitvoer op te leggen. Hierbij dient te worden vermeld dat het gaat om goederen die in tal van andere landen helemaal niet onder enige vergunningsplicht vallen. Dit plaatst de Vlaamse exporteurs in een bijzonder nadelige concurrentiepositie. Hun afnemers weigeren immers informatie te verschaffen of invoercertificaten voor te leggen voor producten die zij vanuit andere landen vrij kunnen invoeren.

AMENDEMENT Nr. 16

voorgesteld door de heer Bart Caron

Artikel 24

A. Aan paragraaf 2 een zin toevoegen, die luidt als volgt:

“Bij producten of onderdelen met functionele bruikbaarheid voor ordehandhaving of een potentieel offensief gebruik met dodelijke afloop wordt steeds een verklaring van de eindgebruiker geëist.”.

B. In §3, tweede lid, op de eerste en tweede regel, de woorden “Als het land van eindgebruik geen lidstaat is van de EU of van de NAVO is in ieder geval” vervangen door de woorden “In ieder geval is”.

C. Aan §3, tweede lid, 2°, de volgende zinsnede toevoegen:

“of producten of onderdelen betreft met functionele bruikbaarheid voor ordehandhaving of een potentieel offensief gebruik met mogelijk dodelijke afloop;”.

D. In paragraaf 3 het laatste lid schrappen.

VERANTWOORDING

Dit amendement wil de mogelijkheid (enkel de mogelijkheid) van controle inbouwen bij extracommunautaire handel. Het is geen verplichting.

AMENDEMENT Nr. 17

**voorgesteld door de heren Frank Creyelman en Christian Verougstraete
en mevrouw Marijke Dillen**

Artikel 24

Aan paragraaf 2 de volgende zin toevoegen:

“Deze verplichting is niet van toepassing op de uit- of doorvoer van ander voor militair gebruik dienstig materiaal.”.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 15.

AMENDEMENT Nr. 18

**voorgesteld door de heren Frank Creyelman en Christian Verougstraete
en mevrouw Marijke Dillen**

Artikel 24

Aan §3, eerste lid, de volgende zin toevoegen:

“Deze verplichting is niet van toepassing op de uit- of doorvoer van ander voor militair gebruik dienstig materiaal.”.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 15.

AMENDEMENT Nr. 19

**voorgesteld door de heren Frank Creyelman en Christian Verougstraete
en mevrouw Marijke Dillen**

Artikel 24

In §3, tweede lid, op de eerste regel, de woorden “of van de NAVO” vervangen door de woorden “, de NAVO of van het Wassenaar Arrangement” en het derde lid schrappen.

VERANTWOORDING

Dit amendement maakt dezelfde regeling als voor de EU en de NAVO toepasselijk op de landen van het Wassenaar Arrangement. Er is immers geen reden om dit te delegeren aan de regering.

AMENDEMENT Nr. 20

voorgesteld door de heer Bart Caron

Artikel 26

In §3, eerste lid, op de tweede regel, het woord “geëvalueerd” schrappen en op de laatste regel, na het woord “beginselen” de woorden “geëvalueerd en in rekening gebracht” invoegen.

VERANTWOORDING

Deze woorden versterken het belang van de mensenrechten en het criterium van het internationaal humanitair recht. Door dit lid licht aan te passen, wordt effectievere bescherming en interpretatie mogelijk.

AMENDEMENT Nr. 21

voorgesteld door de heer Bart Caron

Artikel 26

Aan §3, tweede lid, een zinsnede toevoegen, die luidt als volgt:

“of als voornoemde ernstige schendingen blijken uit rapporten van betrouwbare internationale, regionale of nationale niet-gouvernementele organisaties.”.

VERANTWOORDING

Ook het maatschappelijk middenveld kan een potentiële bron van informatie betekenen voor deze absolute weigeringsgrond.

AMENDEMENT Nr. 22**voorgesteld door de heer Bart Caron**

Artikel 26

In §3, derde lid, op de eerste regel, het woord “duidelijk” vervangen door het woord “substantieel” en op de voorlaatste regel het woord “begaan” vervangen door de woorden “plegen of faciliteren”.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 20.

AMENDEMENT Nr. 23**voorgesteld door de heer Bart Caron**

Artikel 28

A. Aan 3° een zin toevoegen, die luidt als volgt:

“De toepassing van de doodstraf wordt in alle omstandigheden als een ernstige mensenrechtenschending beschouwd in de zin van artikel 26, derde lid.”.

B. Een 4° tot een 6° invoegen, die luiden als volgt:

- “4° de prevalentie van een hoge graad van doden tengevolge van vuurwapengeweld in het land van eindbestemming;*
- 5° de prevalentie van gendergerelateerd geweld, in het bijzonder verkrachting en andere vormen van seksueel geweld;*
- 6° de aanwezigheid van initiatieven van peacebuilding en reconciliatieprocessen.”.*

VERANTWOORDING

Met dit amendement wordt het criterium omtrent de doodstraf verduidelijkt en worden een drietal criteria toegevoegd aan artikel 28. Het criterium van het gendergeweld is binnen de VN een aanvaard beginsel.

AMENDEMENT Nr. 24**voorgesteld door de heer Bart Caron**

Artikel 50

Aan §1, 4°, een zinsnede toevoegen, die luidt als volgt:

“en de gegevens over de Vlaamse transit;”.

VERANTWOORDING

Zie verantwoording bij amendement nr. 3. Via dit artikel wordt in de verslaggeving aan het parlement een onderdeel opgenomen over de transit.

AMENDEMENT Nr. 25**voorgesteld door de heer Bart Caron**

Artikel 50

In paragraaf 2 het tweede lid vervangen door wat volgt:

“Per algemene vergunning wordt een overzicht gegeven van de personen die van de vergunning gebruik hebben gemaakt, de bestemmingen en de landen van bestemming, de eventuele eindgebruikers en landen van eindgebruik, de omschrijving van de goederen en van de waarde in euro’s van de verrichte overbrengingen. Wanneer een van deze personen een particulier betreft, wordt enkel de term ‘particulier’ vermeld.”.

VERANTWOORDING

Dit amendement handelt over de verslaggeving aan het parlement. De verslaggeving aan het parlement is in het ontwerp van decreet te beperkt uitgewerkt. Enerzijds wordt de maandelijks verslaggeving via het internet niet opgenomen in het decreet, anderzijds blijft de informatie die gegeven wordt te beperkt om een efficiënte parlementaire controle toe te laten.

Zo is het opvallend dat bij de verstrekte informatie over het gebruik van de algemene vergunningen geen vermelding van landen wordt gemaakt, terwijl die zelfs in de beperkte rapportering door de EU (de COARM-rapporten (COARM: Council Working Group on Conventional Arms Exports)) vermeld staan.

Tevens mag het werken met categorieën en verbergen van identiteiten wat betreft de industrie in vraag gesteld worden. Een waarnemer uit het industriële veld weet onmiddellijk om welke bedrijven het gaat, aangezien het geheel van producenten van defensiegerelateerde producten en aanverwanten in Vlaanderen klein is. Commerciële geheimen worden hiermee niet verborgen. Wel wordt de handelsactiviteit zo aan de aandacht van parlementsleden en publiek onttrokken. Een wapenhandelbeleid met democratische legitimiteit is er pas bij voldoende transparantie.

Dit argument geldt ook voor de omschrijving van de goederen.

AMENDEMENT Nr. 26**voorgesteld door de heer Bart Caron**

Artikel 50

In §3, derde lid, 1° tot 5° vervangen door wat volgt:

- “1° de categorie en de omschrijving van de defensiegerelateerde producten, het ander voor militair gebruik dienstig materiaal, het ordehandhavingsmateriaal, de civiele vuurwapens, de onderdelen of de munitie in kwestie;*
- 2° de bestemming of bestemmingen;*
- 3° de eindgebruiker of eindgebruikers en het land van eindgebruik, indien die verschillend is of zijn van de bestemming of bestemmingen;*
- 4° de aanvrager van de vergunning;*
- 5° de waarde in euro van de vrijstelling of vergunning;*
- 6° indien toepasselijk, de gegevens vermeld in artikel 31, §2, vijfde lid.*

Wanneer een van bovengenoemde personen een particulier betreft, wordt enkel de term ‘particulier’ vermeld.”.

AMENDEMENT Nr. 27**voorgesteld door de heer Bart Caron**

Artikel 50

Aan paragrafen 2 en 3 telkens een lid toevoegen, dat luidt als volgt:

“Bijkomend wordt een overzicht met dezelfde informatie gegeven over de wederuitvoer naar landen buiten de EU.”.

VERANTWOORDING

Zie de toelichting bij amendement nr. 11 (toestemmingsvereiste bij wederuitvoer). Hier wordt de verslaggeving aan het parlement geregeld.

AMENDEMENT Nr. 28**voorgesteld door de heer Bart Caron**

Titel 8/1 (nieuw)

Een titel 8/1, die bestaat uit een artikel 50/1, invoegen, die luidt als volgt:

“Titel 8/1. Vorderingsrecht

Art. 50/1. Elke vereniging zonder winstoogmerk die zich statutair tot doel stelt de mensenrechten te verdedigen of vrede te bevorderen, en die een werkelijke activiteit ontwikkelt in verband met deze statutaire doelstelling, kan in rechte optreden in rechtsgeschillen met betrekking tot de in-, uit-, doorvoer en overbrenging van vuurwapens voor civiel gebruik, defensiegerelateerde producten en ander voor militair gebruik of ordehandhaving dienstig materiaal, en daaraan verbonden technologie en producten voor tweërlei gebruik.”.

VERANTWOORDING

De Vlaamse overheid moet in haar beoordeling van vergunningsaanvragen de afweging maken tussen het belang van conflictpreventie en mensenrechtenbescherming enerzijds en de economische belangen anderzijds. In de relatie aanvrager-overheid komt enkel de stakeholder met de economische belangen aan bod. De stakeholders die de belangen van conflictpreventie en mensenrechtenbescherming nastreven, moeten via andere mechanismes betrokken worden. Daarom wordt in dit amendement expliciet in een vorderingsrecht voorzien voor verenigingen die zich statutair tot doel stellen de mensenrechten te verdedigen of vrede te bevorderen en die ook een daadwerkelijke activiteit daartoe ontwikkelen.

Bij dit artikel wordt gebruikgemaakt van impliciete bevoegdheden. Het gebruik van impliciete bevoegdheden betekent dat de gewestelijke decreetgever een bevoegdheid uitoefent die tot de residuaire bevoegdheid van de federale overheid behoort.

Dat is in toepassing van artikel 10 in de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Daartoe is vereist dat de toekenning van dat recht noodzakelijk is om het beleid van het gewest inzake internationale wapenhandel tot een goed einde te brengen. Bovendien moet de betreden federale aangelegenheid zich tot een gedifferentieerde regeling lenen en mag de weerslag van de betrokken bepalingen op die aangelegenheid slechts marginaal zijn.

Vanuit het voornemen om alle stakeholders in het wapenhandelbeleid op een gelijke wijze te betrekken en om een rechterlijke controle op het overheidsbeleid praktisch mogelijk te maken, is het invoeren van een vorderingsrecht noodzakelijk voor een coherent wapenexportbeleid. De regeling van de toegang tot de rechtbank laat een gedifferentieerde regeling toe. Nu reeds bestaan er in verscheidene wetgevingen specifieke vorderingsrechten (bijvoorbeeld in de milieuwetgeving, consumentenwetgeving en de antidiscriminatiewetgeving). Ook in dit decreet kan een specifiek vorderingsrecht ingevoerd worden, zonder dat dit een grote weerslag heeft op de federale bevoegdheid om de toegang tot de rechtbanken te regelen.

Dit artikel voorziet in een vorderingsrecht voor vredes- en mensenrechtenorganisaties. Voorwaarde is dat hun maatschappelijke doelstelling het beschermen van de mensenrechten en/of het bevorderen van de vrede omvat en dat ze een werkelijke activiteit ontwikkelen op dit terrein. Dit vorderingsrecht heeft zowel betrekking op de gewone rechtbanken als op de Raad van State en heeft betrekking op heel het toepassingsgebied van dit decreet.

■